

www.aktiegroepoudewesten.nl

Het Sociaal kapitaal van het Oude Westen

Honderden OudeWestenaren waren aanwezig op de herdenkingsbijeenkomst van Rini de Otter, want Rini was bekend en geliefd, hij was bijna zijn hele leven vrijwilliger in het Oude Westen. Mensen kennen hem van de voetbalclub, het huttdorp, het zomerfeest, het nieuwjaarsfeest, als tante Leeuwina in het Aktiegroepcafé en tal van andere festiviteiten in de wijk. En van de Leeuwenhoek natuurlijk. Rini was 'van de Aktiegroep' zoals hij het zelf zei, voor het opkomen voor de belangen van de wijkbewoners en voor de verbinding tussen mensen. Dat de gemeente de financiële grond onder het pand en de professionele ondersteuning van de Aktiegroep weg dreigt te trekken ging hem zeer aan het hart. Rini trok de aandacht met zijn spraakwaterval, gevatheid en humor, maar hij gaf ook aandacht. Hij zette met zijn grappen altijd mensen in het zonnetje die op hun eigen bescheiden wijze een bijdrage leveren aan het sociale klimaat in de wijk.

De 'stille' vrijwilligers

Daarom staat dit Rini-nummer van de Buurtkrant vol met verhalen en portretten van de vrijwilligers achter

Ter nagedachtenis aan Rini de Otter

de woordvoerders en bekende figuren in de wijk. En speciaal de mensen die de sociaal-fysieke infrastructuur van de wijk, de voorzieningen en ontmoetingsplekken, in stand houden en ontwikkelen. De gastvrouwen, baliemedewerkers, spreekuurhouders, tuinschoffelaars, stukjesschrijvers en tv-reporters, planmakers, huiswerk- en taalhulpen, techneuten, deuropeners, mensenthuisophalers, rolstoelwandelaars, ruilwinkeliers, duimdroppers, dierenverzorgers, activiteitenbegeleiders enz. enz. 45 portretten en verhalen. Een fractie van het werkelijk aantal vrijwilligers in het Oude Westen. De Leeszaal heeft bijvoorbeeld 110 vrijwilligers, de Leeuwenhoek 85,

de Aktiegroep/Buurtwinkel 45, de Huiswerkklas 27, Tuin de Bajonet 27, het Wijkpark 40 en het Ruilpunt 10.

Drijfveren

Dwars door deze verhalen heen kan je lezen wat mensen beweegt om net iets meer te doen dan gewoon

voor hun eigen familie en vrienden/innenkring zorgen. Ze gaan over 'vrijheid': niet een voorgeschreven programma uitvoeren, maar zelf bepalen wat en hoe. Over inspiratie en idealen: zelf bedenken en maken wat zinvol en fijn is. Over contacten en vertrouwde: een plek maken, ook voor jezelf, waar je de verschillende men-

sen in het Oude Westen op een vanzelfsprekende manier kan leren kennen. Maar ook over verstandig afstand houden: persoonlijke hulp thuis doen mensen het liefst bij iemand in een andere wijk of op een neutrale plek. Over mensen (vooruit) helpen, iets betekenen voor en kennis delen met mensen

buiten de eigen sociale kring. Over zorgvuldig en zuinig met spullen en de wereld om ons heen omgaan. Over schoonheid, het plezier om de eigen omgeving prettig en mooi te maken. En over loyaliteit, vertrouwen en verantwoordelijkheid: als de plek bedreigd wordt of het werk zwaar, geef je niet zomaar op.

Waarde

Tenslotte gaan deze verhalen over waarden: over persoonlijke waarden als drijfveer om iets te doen en over de waarde die al deze mensen met elkaar produceren. Uitgedrukt in een sfeer, manieren van doen en omgaan met elkaar, het sociale klimaat van de wijk. Waarde die onbetaalbaar is, zou je kunnen zeggen, maar dat is te gemakkelijk. Wij noemen het sociaal kapitaal. Als tegenwicht tegen de dominante wijk- en woonvisies en stad-in-balans-verhalen, waarin bewoners alleen op hun economische en symbolische (opleiding) kapitaal beoordeeld worden. En om duidelijk te maken hoe belangrijk de (h)erkenning van al deze persoonlijke bijdragen aan dit vermogen van een wijk is. In deze geest zal Rini de Otter in het Oude Westen blijven leven.

Oude SOCIAAL KAPITAAL Westen

Twee jaar geleden kwam ik bij Buurtkrant naar aanleiding van een advertentie

in de krant. Ik was net met pensioen en voor mijn werk heb ik veel geschreven. Wat ik leuk vind aan het werk bij de Buurtkrant is dat je mensen dieper leert kennen dan alleen het oppervlakkige op het moment dat je mensen spreekt. Daarnaast houd ik gewoon van schrijven. Persoonlijk kende ik Rini niet goed, maar wel via zijn optredens. Rini heb ik voor het eerst ontmoet op het Aktiegroepcafé als tante Leeuwina. Voor mijn gevoel ging het bij hem om de saamhorigheid bij de mensen aan te spreken. Saamhorigheid heeft, naar mijn idee, te maken met waar wij gelijk in zijn en wat ons verbindt. Ik zie dat de wijk diverser gaat worden met nieuwkomers en hogere inkomens. Ik hoop dat wij in die diversiteit in vrede en liefde samenleven.

Elske Zwart

Sinds 3 jaar is **Dorian** (49) twee dagen per week in Speeltuin Weena te vinden. Mijn kinderen gingen er altijd naar toe, ze werden groot en toen heb ik aan Mirjam gevraagd of ik vrijwilliger kon worden. We doen spelletjes en andere activiteiten, ook in de moestuin. Elke woensdagochtend is er peuterochtend. We praten met de ouders over wat kinderen hier wel en niet mogen. En we laten kinderen spelen met kinderen met een beperking. Ik vind het leuk om met allerlei mensen om te gaan en ik word er rustig van. Ik ben iemand die heel druk is, ik moet altijd van alles, maar in de Speeltuin ben ik gewoon met één ding bezig. "Dit is tijd voor mij", zeg ik altijd. Rini ken ik als Kerstman op de Babylonschool, als spelletjesman van WENK, van het Rad van Fortuin in de Speeltuin, van de bingomidagen in de Leeuwenhoek waar mijn vader verzorgd werd. En van de Zeskamp, die wij dit jaar met Blackjack wonnen. Je kon met hem goed over spelletjes praten, je kon met hem lachen, het was een aardige man.

Dorian Maduro Tavares

Jay Koots

Vier jaar geleden vroeg TOS-baas Atila of **Jay** (35) een dagje in het Oude Westen wilde bijspringen met toezicht houden op de pleinactiviteiten. Hij kende Jay nog van Thuis op Straat in Dordrecht. 'Nu ben ik zijn rechterhand. Ik begeleid de stageaires en vrijwilligers, en de jongeren-bijbaantjes. Ik bereid het werk op de pleinen voor en onderhoud contact met ouders en scholen. Hoewel ik een diploma Sociaal Cultureel Werk heb en een tijdlang mijn eigen bedrijf had in de jongeren- en muziekwereld, doe ik dat nog steeds als vrijwilliger. Er is geen budget om mij aan te nemen, zegt Radar. Mijn beloning is dat ik er rustiger door slaap. Door het werk ben ik gefocust en ik ben trots op de resultaten: als iemand een diploma of een rijbewijs haalt, een baantje krijgt of een succesvolle rapper wordt. Rini zal ik erg missen. We hadden dezelfde humor. Als ik voor de Zeskamp met een gek idee kwam, zei hij altijd: dat gaan we doen! We genoten er allebei van om ons af toe als kinderen te gedragen.'

'We zijn hier een goed team; als broers en zusjes'. **Mana** bezorgt de Buurtkrant en zorgt er vijf uur per week voor dat de buurtwinkel van de Aktiegroep er picobello uitziet. De koffie vers en de kannen schoon, hygiëne is zijn stokpaardje. Hij kwam 27 jaar geleden vanuit Eritrea naar Nederland. Hij moest acht jaar op een verblijfsvergunning wachten, werd voortdurend met uitzetting bedreigd, verrichtte tien jaar zwaar werk in een fabriek om aan de kost te komen. Nog net overleefde hij een ongeluk met een vorkheftruck. Toen de fabriek naar Marokko verhuisde, kreeg hij ontslag. Mana wilde wat doen voor anderen, zich nuttig maken voor de samenleving, en meldde zich als vrijwilliger. Zo ontmoette hij ook Rini. De Nederlandse taal om aan niet helemaal machtig spreidt hij veelzeggend zijn armen als hij aan Rini denkt: 'Hij kende mijn naam niet, maar toch houdt hij van mij.' Mana heeft maar één wens: dat de hartelijkheid van Rini in de Aktiegroep en in de wijk mag voortbestaan. Want als mensen vriendelijk voor elkaar zijn, wordt het allemaal zoveel gemakkelijker.

Mana Daniel

van de straat geplukt...

Shanaz Ahmad Akhtar komt van ver, maar woont al dertig jaar in het Oude Westen. 'Het Oude Westen is mijn huis, ik zou hier nooit vandaan willen, mijn hart ligt in deze wijk.'

Shanaz groeide op in Pakistan en kwam na haar huwelijk naar Nederland. 'Mijn man haalde me op Schiphol op. We reden naar Rotterdam, naar de Anna Palownastraat. Ik moest veel trappen op en vroeg me af: "Waarom gaan we al die trappen op?" Ik dacht dat het hele pand één huis was. In Pakistan hadden we een vrijstaande woning, ik had nog nooit van mijn leven een portiekwoning gezien.'

In die woning woonde haar man met zijn vier dochters; en zijn zus die bij hem was ingetrokken om te helpen bij de opvoeding en het huishouden. 'Ik kwam niet alleen in een nieuw land, maar ook in een nieuwe familie terecht. Dat was niet gemakkelijk in het begin, maar mijn man heeft me altijd vrij gelaten om te doen wat ik wilde. Alleen had hij het idee dat ik wel Nederlands kon leren van de kinderen, maar dat lukte niet. Toen ik op vakantie in Pakistan was, zei mijn vader: je woont nu in Nederland en je moet de taal leren. Ik ging stiekum naar de Aktiegroep en liet me inschrijven. Ze stuurden me een uitnodigingsbrief en mijn man vroeg: "Wat is dit?" Ik heb het uitgelegd en toen was het goed. Ik kreeg les van Mieke Jansen, het was een hele leuke tijd.'

Welkomproject

Vanaf die tijd is Shanaz vrijwilligerswerk gaan doen. 'Ik werd gevraagd om mee te doen met het Welkomproject van de Aktiegroep en dat doe ik nog steeds. Ik zit er zeker al zeventien jaar bij. Met een groep bewoners bezoeken we mensen die nieuw in de wijk zijn komen wonen. We vergaderen eens per zes weken met Petra en dan krijgen we de adressen voor de huisbezoeken. We nemen een pakketje mee met informatie over de wijk, bijvoorbeeld over de scholen, waar de fysiotherapie, de tandarts, de dokter te vinden is, hoe het zit met parkeren en het aanvragen van een bezoekerspas. We nemen altijd een bloemetje mee. Het is leuk om te doen, je maakt echt kennis met de mensen. Sommige vrouwen komen daarna bij mij op naailes, dat doe ik twee keer per week in het Atelier van de Krachtvrouwen, of ze worden vrijwilliger.'

Shanaz Ahmad Akhtar

Bij de toenmalig welzijnsstichting WenK hielp Shanaz bij het organiseren van de 'vrouweninloop'. 'We verzorgden voorlichtingsbijeenkomsten, we kookten samen, we gingen dingen maken, met z'n allen wandelen. Het was erg leuk, maar alles werd wegbezuinigd. Ik mis Betty van WenK en Bram, de beheerder van de Gaffel, nog steeds.'

Shanaz is betrokken bij de Projectgroep Wonen van de Aktiegroep. 'We hebben mogelijkheden om grote gezinnen te laten doorstromen door woningruil onderzocht en we houden ons bezig met huisvesting voor ouderen in de wijk.'

De moeder van Bolle G

Shanaz en haar man krijgen samen zes kinderen. Hun oudste dochter is inmiddels getrouwd. Ze heeft International Business Management gestudeerd en werkt bij Greenery Barendrecht. Haar tweede dochter heeft ook een Master behaald en werkt bij Lloyd's Register. Daarna krijgen ze een muzikale zoon die bekend staat als Rapper Bolle G. 'Kinderen uit de buurt vragen mij vaak: ben jij de moeder van Bolle G? Hij is bekend hoor, kijk maar op YouTube dan vind je het wel.' De zoon die daarna komt, woont bij een stiefzus in

Engeland. Hij wil iets bereiken in zijn leven en wilde naar Engeland, daar studeert hij nu aan de Highschool. De vier oudste dochters van haar man zijn naar Engeland verhuisd. Ze zijn allemaal getrouwd en er zijn tien kleinkinderen. Ze komen geregeld naar Nederland en Shanaz gaat er ook een paar keer per jaar naar toe. Acht jaar geleden krijgen haar man en zij nog twee nakomertjes. De tweeling, een jongen en een meisje, zitten op de Augustinusschool. 'Sindsdien zit ik in de Ouderraad. We vergaderen eens per drie maanden en bedenken dan een thema met bijpassende activiteiten. We zijn nu bezig met Sinterklaas en Kerst. We versieren de hele school en we gaan van alles doen met de kinderen.'

Boijmans Wassalon

Op dit moment is Shanaz 'wasvrouw' in Boijmans Wassalon. 'Petra bracht me in contact met Manon van Hoeckel, sociaal ontwerper en bedenker van Boijmans Wassalon. Zij zocht vrijwilligers om de mensen op te vangen die gratis komen wassen en drogen in Museum Boijmans. Ik ga er twee keer per week heen. Ik ben er om met de mensen te kletsen en soms help ik ze met de was. Het is heel erg druk, dat had ik niet verwacht. De mensen die er komen zijn enthousiast en vinden het leuk dat ze hun was kunnen komen doen en een praatje met ons maken. Als je je was brengt, mag je gratis het museum in.'

Bevlogen vertelt Shanaz over haar gezin, haar familie en over alles waar ze als vrijwilliger bij betrokken is. Toch heeft ze nog een droom. 'Ik fantaseer er wel eens over om een eigen business op te zetten. Mijn familie in Pakistan zit allemaal in zaken. Dat zit ook in mij. Wie weet komt het daar nog eens van.'

"Ik fantaseer er wel eens over een eigen business op te zetten"

De geschiedenis van Het Oude Westen in 1000 voorwerpen (45)

De schoenen van tante Leeuwina

Wie denkt aan het Aktiegroepcafé denkt meteen aan tante Leeuwina. Deze smaakmakster van het café, met de gelaatstreken van Rini, stelde bezoekers op hun gemak en onderwierp hen aan quizzen. Naast pruik en kleding vielen ook de damesschoenen van maat 42 op. Zij was voor het eerst te bewonderen tijdens het vierde café, omstreeks oktober 2003. Toentertijd begon zij met traditionele oude vrouwenkleding gecombineerd met bootschoenen, maar die pasten niet echt bij elkaar. Calandschoenen heeft haar daarna vrouwenschoenen aangeboden. Tante Leeuwina mocht uit een voorselectie van drie paar functionele maar weinig elegante schoenen kiezen. De eigenaresse van de zaak was waarschijnlijk verrast door het optreden van Leeuwina, want al snel na haar verschijning op het toneel nodigde de schoe-

nenzaak haar opnieuw uit om te kiezen uit mooie schoenen. Tante Leeuwina is echter blijven lopen op de wat mindere luxe schoenen, omdat die comfortabeler zaten. Voor de rest van haar uiterlijk genoot de dame korte tijd van een visagiste (Petra) en styliste (Annelies). De kleding kwam voornamelijk van oudere mensen en de karakteristieke bril van de brillenman. Deze gaf een koffer met wel honderd brillen erin mee aan tante. Hieruit heeft zij samen met een aantal vrijwilligers in de buurtwinkel één bril uitgekozen. Voor speciale gelegenheden, zoals het veertigjarige jubileum van de Aktiegroep, ging Leeuwina met wat gezelschapsdames naar een bruidswinkel om een galajurk te uit te zoeken. Hetgeen voor de nodige verwarring heeft gezorgd bij de medewerkers van de winkel. Na verloop van tijd was tante Leeuwina bijdehand genoeg om haar eigen make-up en kostuum te verzorgen. Haar favoriete compleet was een zwarte rok gecombineerd met geruite bloes. Zo zullen wij deze smaakmakster immers blijven herinneren: in zwarte rok, geruite bloes en kromme arbeidersvoeten in nette damesschoenen. Tante Leeuwina het was een genoegen.

Oplage: 4500, verschijnt 10 keer per jaar.

Aktiegroep Het Oude Westen

Gaffelstraat 1, 3014 RA Rotterdam
 010-436 1700

buurtkrant@aktiegroepoudewesten.nl

Redactie:

Marianne Maaskant, Rob van der Meulen,
 Marion van der Schaft, Octávio dos Santos,
 Joke van der Zwaard en Elske Zwart.

Medewerkers aan dit nummer:

Petra van den Berg, Katinka Broos,
 en Corrie Kreuk

Productie: Jim van der Put

Fotografie: Marianne Maaskant
 en Nina Elling-Nanura

[facebook.com/buurtkrantoudewesten](https://www.facebook.com/buurtkrantoudewesten)

www.aktiegroepoudewesten.nl

Hel en van Boven COLUMN

Op kamp

Dat kan niet waar zijn. Rini overleden! Ik had hem de week ervoor nog gezien op zijn fiets met twee tassen aan zijn stuur. Omdat ik zelf snel door moest, hadden we dit keer geen tijd voor een praatje. Dat was bijzonder, want hoe druk Rini het ook had, we stonden altijd even te kletsen. Dertig jaar geleden heb ik hem voor het eerst ontmoet op een bingo in het Gaffeltje. Toen we elkaar wat beter kenden, begon hij over het kinderkamp: "Is dat niet iets voor jou om mee te gaan?". Tja, ik was als kind altijd met de club op kamp gegaan en dat was een ervaring die ik niet had willen missen. Maar om nu zelf de leiding te nemen... Ik hielp wel eens bij de knutselmiddag maar al die kinderen een week lang op een leuke manier bezighouden, dat is echt een vak. Rini had daar duidelijk talent voor, maar ja, ik ... Rini zei: "Bij mij in de groep zitten de oudste kinderen. Ik denk dat we dat samen best aankunnen. En over de spelletjes hoef je je niet druk te maken, die verzijn ik wel." Zo gezegd, zo gedaan. De kinderen waren gek met Rini en dol op alle spelen die hij organiseerde. Hij zorgde niet alleen voor een prima sfeer, door zijn perfecte voorbereiding liepen de spelen op rolletjes. Voor 'het landenspel' had hij bijvoorbeeld voor alle kinderen een paspoort gemaakt waar ze een stempel in kregen wanneer ze met een spel hadden meegedaan. Het zou mij niet verbazen als er nog 'kinderen' zijn die dit paspoort ergens in een oude doos hebben bewaard. Als de kinderen eindelijk op bed lagen, ging de leiding bij elkaar zitten en lieten we ons vermaken door Rini's verhalen en spelletjes. Hij had alles helemaal onder controle. Tot dat ene jaar in Bostel, hij was in de week van het kamp jarig en Joseph had geregeld dat de burgemeester hem zou ontvangen op de trappen van het stadhuis. Daar hebben we hem met alle kinderen van het kamp toegezongen en ontving hij van de burgemeester een onderscheiding. Wat was hij onder de indruk. En de kinderen (en wij) ook. Nu, na jaren kom ik nog steeds jonge vrouwen en kerels tegen die mij gedag zeggen en vragen of ik ze nog ken. Het zijn de kinderen van toen. Daar ben ik erg van onder de indruk. Met dank aan Rini.

Oude SOCIAAL KAPITAAL Westen

Celestin Mangwa

Celestin

wilde iets voor de wijk doen omdat er vanuit de Pauluskerk en het wijkpastoraat veel voor hem is gedaan. Hij wilde iets terugdoen: "Ik voelde me

patiënt van het systeem, maar er waren mensen die mij als mens zagen. Daar ben ik dankbaar voor". Hij heeft sinds 2000 veel voor mensen gedaan, zoals schoonmaken voor Rietje en boodschappen voor Marijke. En al tien jaar kookt hij twee keer per maand voor het wijkpastoraat. Hij zou het wel twee keer per week willen doen, maar dat is door de kwetsbare gezondheid van zijn dochter niet haalbaar. De laatste jaren neemt hij zijn dochter vaak mee. Hij geniet ervan als mensen samen komen om te eten en te praten. Onder de mensen zijn, iets betekenen voor mensen is een belangrijke drive. "Rini?" Celestin moet even denken.... als hij de foto van Rini ziet, schrikt hij. "Rini liep weleens binnen bij het wijkpastoraat en dan was er altijd een praatje. Hij herinnert zich Rini als Kerstman in de Leeuwenhoek tijdens de kerstdiners. En als Rini hem - fietsend door de wijk - groette, wist Celestin zeker dat hij erbij hoort.

Ayten Çelik

Sinds acht jaar ben ik actief in de Buurtwinkel. Ik doe vooral kleine werkzaamheden: ik zet koffie en thee en ben waar mensen mij nodig hebben. Verder zorg ik voor gezelligheid en maak een praatje met verschillende mensen. Wat ik erg leuk vind aan de Buurtwinkel is dat er een internationale groep van mensen aanwezig is. Door met hen te praten maak ik kennis met verschillende mensen, dat maakt de winkel leuk en gezellig. Ik doe het vrijwilligerswerk in de Buurtwinkel graag, maar in de toekomst zou ik wel een goede (betaalde) baan willen hebben. Rini heb ik leren kennen via Osman, dat is nu ongeveer twintig jaar. Toen mijn kinderen klein waren vierden we Sinterklaas in Odeon. Rini was dan Sinterklaas of Zwarte Piet. Ik zal hem erg missen.

Marlou Vos

Marlou (52) ontdekte Café NL, praatcafé voor nieuwkomers, toen ze in de Leeszaal boeken kwam brengen. 'In Dagboek van een ezel' van Al Galidi had ik gelezen hoe moeilijk het voor een nieuwkomer is om hier in Nederland met iemand in gesprek te raken. Ik ben erg voor praatjes, dus zo'n praatcafé leek me een goed idee. Ook voor mezelf trouwens, want met mijn baan lukt het me niet om me voor elke week vast te leggen. Maar ik vind het erg leuk: met verschillende mensen praten, hun woordenschat uitbreiden, uitspraak verbeteren, en op weg helpen in Nederland. Ik leer er ook veel van. Vrijwilligerswerk doe je voor jezelf, zeg ik altijd. Soms neem ik een dochter mee, aan haar kunnen ze weer andere vragen stellen. Sinds we zes jaar geleden op de Westersingel kwamen wonen, zijn we bezig met de riolering. Als die vervangen wordt, willen we gelijk een gescheiden afvoer van regenwater en huisafval. Ik zit in de groep 'Vrienden van het wijkpark' en volg de groenprojecten van Wolbert van Dijk hier in de wijk.

"Je komt en je blijft hangen". **Joke** hielp al in het winkeltje met tweedehandsspullen voordat 'de Pameijer' in het pand aan de Schietbaanstraat kwam. "Ik vind er gezelligheid, een praatje, een plek waar ik langs kan lopen, want ik wil niet achter de geraniums blijven zitten". Zestien jaar lang zorgde ze voor haar zieke schoonmoeder en nu nog voor haar dochter, die in een rolstoel is beland. "Ik ben zo gewend om te zorgen dat ik ook hier graag wat doe voor de 'knullen': brood klaar maken, koffiezetten, een boodschap doen, de boel opruimen, "maar de afspraak is dat ze het wel moeten vragen, anders neem ik ze te veel werk uit handen. Soms ben ik een dag bezig, dan weer een weekje niet. Als ik een paar dagen bij m'n dochter ben geweest, vragen de jongens: 'Waar was je nou?'. Ze dragen je op handen. Altijd spontaan en puur. Als ze je niet mogen, laten ze het merken ook. Zo betekenen ze iets voor elkaar, het is wederzijds".

Joke Bouwens

Ik ben vijf jaar geleden via mijn overbuurman Bob bij de Huiswerkklas terechtgekomen, nadat hij een uitvoerig betoog had gehouden over het vrijwilligerswerk dat hij hier doet. Ik dacht toen: 'Goh, misschien is dat ook iets voor mij.' Ik ben graag in de Huiswerkklas, omdat ik het leuk vind om kennis over te dragen aan mensen die erom vragen. Ik houd mij voornamelijk bezig met de bètavakken. Hoe het verder gaat, hangt af van de toekomst van de Huiswerkklas. Op dit moment is er onduidelijkheid over onze locatie. In het ergste geval wordt de Huiswerkklas opgeheven, maar we hopen dat dat niet gaat gebeuren. Rini kende ik niet echt, maar ik begrip dat hij een waardevolle vrijwilliger is geweest voor de Aktiegroep.

Huug van Dijkman

Wanneer noem je jezelf vrijwilliger? **Azhar (48)** zit graag in groepen waar ze iets kan leren én kan brengen. Bij de Krachtvrouwen was ze dj bij evenementen met door haar zelf gedownloade muziek uit diverse landen. Bij de Wondervrouwen krijgt ze conversatieles van Marion en geeft ze zelf af en toe kookworkshops en Nederlandse les voor beginners. Ze meldde zich twee jaar geleden aan als gastvrouw in de Leeuwenhoek, maar er waren geen vacatures. Bij Café NL heeft ze geen vrijwilligersbadge op, maar als het gesprek vastloopt helpt ze naar twee kanten met vertalen. Als Irakese met 20 jaar ervaring in Nederland is ze een nuttige informatiebron voor haar Syrische, Eritrese, Iraanse en Palestijnse tafelgenoten. Azhar ging ook al twee keer met een tas met was naar Boijmans Wassalon en deed daar wat er van een vrijwilliger-gastvrouw verwacht wordt: een praatje aanknopen met bezoekers.

Azhar El Attar

Ronald en André (43) zijn geboren en getogen Vlaardingers en daar wonen ze nog steeds. Hun band met Toko51 loopt via Lennard, een van de initiatiefnemers van Cretopia. 'We kennen Lennard al 13 jaar, eerst van het vakkenvullen in de supermarkt en daarna van de muziek. We maken alle drie muziek en we kunnen uren met elkaar over bandjes, theater en andere kunst praten. Dus toen hij hier op de West-Kruiskade begon, zei ik: ik ga meedoen.' Ronald, die een HBO-diploma Culturele Maatschappelijke Vorming heeft, deed in Toko51 het geluid, hielp met opbouwen en afbreken, en met het programmeren. André, die een diploma boekhouden heeft, zat achter de kassa, deed de kaartverkoop en allerlei hand- en spandiensten. 'We zijn er rijk aan ervaringen door geworden. Ons geld verdienen we bij postbedrijf Sandd met 's morgens vroeg de bestellingen klaar zetten. Daar ontmoeten we trouwens veel kunstenaars en doen we dus ook contacten op voor onze andere bezigheden. Als we naar festivals gaan, zijn we daar niet alleen als liefhebbers, wat we zeker zijn, maar ook om te scouten.' Toko51 stopt waarschijnlijk per 1 januari, maar Cretopia niet. 'We gaan daar gewoon op voortborduren en nieuwe plannen maken. Als dat in een pand hier in de buurt kan, zou het helemaal fijn zijn.'

Ronald en André Evertse

'Ik ben elke ochtend in de Buurtwinkel. Ik zit aan de balie en help mensen met formulieren invullen en brieven schrijven: van Eneco tot en met de sociale dienst, wat er maar binnen komt. Joke, Mo en ik zijn een soort burenhulpbureau, we helpen zo'n 10 mensen per week. Die komen "van horen zeggen" hier naar toe, sommigen zijn eerst naar de Vraagwijzer geweest. Ook relatief jonge mensen komen bij ons. Ze spreken wel Nederlands, maar begrijpen soms toch niet wat er gevraagd wordt. Het mooie is, we hebben hier nooit taalproblemen, omdat er altijd wel iemand in de buurtwinkel is die kan vertalen. Ik doe dit voor de buurt en voor mezelf, voor de gezelligheid zodat iedereen lekker met elkaar kan leven.'

Sharon Wijsman

Sharon (48) heeft gewerkt als administratief medewerkster en als sterilisatie-medewerkster van instrumenten, maar het lukt haar momenteel niet om in haar vak aan een baan te komen. 'Ik ben jong bejaard, ofwel te duur.' Ze woont al 30 jaar in de Gouvernestraat en heeft Rini goed gekend: als buurman en als collega in de Leeuwenhoek, als Sinterklaas en als Paashaas.

Angela woont al twaalf jaar met veel plezier in de Doorbraak. "In het contact met de Aktiegroep ontstond het idee om op deze plek mooie klimaatbestendige tuinen te maken. Het was veel werk: van subsidie aanvragen en uitzoeken van de beplanting tot nadenken over duurzame manieren van afwateren. Maar we hebben een prachtige tijd gehad, samen met landschapsarchitect Wolbert van Dijk. Nu gaat het erom dat we de boel goed onderhouden. Dat komt toch meestal op dezelfde mensen neer. Van autochtone buurtbewoners wordt wel eens gezegd, dat ze tegen buitenlanders zijn. Nou, ik niet in elk geval. Toen ik ziek was, bracht mijn Turkse buurvrouw – ook Nederlandse natuurlijk – eten. Ze hielp me weer op de been. Het Oude Westen is wat dat betreft een geweldige wijk. Mijn mooiste herinnering aan Rini was dat hij samen met tante Ko en Bertus het huttedorp met de kinderen bouwde. Wij als ouders mochten daar niet komen, maar 's avonds stuurde ik toch mijn man om te kijken of alles wel ok was. 'Wat kom je doen? Wegwezen!', riep hij dan. Het was een wereldman".

Angela Fillekes

Ik ben **Dennis Lloyd**, 68 jaar en vrijwilliger budgetondersteuning bij WMORadar. Dat doe ik 2 dagen in de week sinds juli 2016. Ik ga vaak met Rob de Wit, de budgetcoach, mee naar bewoners in het Oude Westen. Hij kijkt met hen welke financiële problemen zij hebben, wat hun hulpvraag is en welke oplossende acties er kunnen worden ondernomen; en ik maak daar dan een verslag van. Ik kom graag in het Oude Westen omdat er zoveel verschillende en leuke mensen wonen. Maar ik merk ook wel dat er veel armoede is. Ik heb van huis uit meegekregen dat je best iets voor een ander mag doen. Dus denk ik graag mee over oplossingen en volgend jaar ga ik helpen in de formulierenbrigade. Laat mij maar een beetje stille kracht zijn voor andere bewoners.

Dennis Lloyd

Ik ben **Ana da Cunha Ferreira**, woon in het Oude Westen en ben vrijwilligster bij BelFleur. Ik help een mevrouw die ziek is. Zij is alleen en heeft alleen vrienden die ver weg wonen. Daarom vind ik het fijn dat ik haar kan helpen. Ik kom één of twee keer per week bij haar. Ook bel ik haar tussendoor wel om te vragen hoe het met haar gaat en of ik iets voor haar kan doen. Als zij zich een beetje goed voelt, gaan we samen boodschappen doen of naar de markt. Soms blijf ik ook thuis bij haar. Dan doe ik kleine dingetjes in huis en praten we. Ik merk aan haar dat mijn hulp voor haar belangrijk is, dus dat ik er iets goeds mee doe. En het mooie is dat ik altijd met plezier naar haar toe ga. Rini kende ik niet persoonlijk, maar ik zag hem wel eens in de Leeuwenhoek omdat ik daar taalles volg. Wat voor een bijzonder mens hij geweest moet zijn, merkte ik doordat iedereen daar zo heel erg bedroefd was na het nieuws van zijn overlijden.

Ana da Cunha Ferreira

Ik ben **Martha Mangal** en 69 jaar. Ik was al actief in het Wijkpastoraat, maar sinds twee jaar werk ik ook samen met Cindy van WMORadar en ben ik ambassadeur voor ouderen in het Oude Westen. Als ambassadeur doe ik mijn best om eenzaamheid onder oudere wijkbewoners tegen te gaan en hen uit hun huis te halen. Ik werk veel samen met mede-ambassadeur Reshma Kadirbaks. We organiseren elke maandag activiteiten voor bewoners in het wijkpastoraat, spelen spelletjes, maken lekker eten, praten met elkaar. We halen ouderen thuis op en bellen hen ook vaak om te vragen hoe het gaat. Ik weet uit eigen ervaring hoe het is om eenzaam te zijn en dat het belangrijk is om onder de mensen te zijn en elkaar warmte te geven. Mijn motto is: zie elkaar! Rini heb ik leren kennen toen mijn moeder de laatste jaren van haar leven in de Leeuwenhoek woonde. Ik praatte met hem over haar en hij had ook altijd belangstelling voor mij. En ik heb van 'tante' genoten bij het Aktiegroepcafé.

Martha Mangal

Oude
**SOCIAAL
KAPITAAL**
Westen

Ik ben **Halida Garibovic Colic** en ik ben als vluchteling met mijn 3 jonge kinderen uit Bosnie naar Nederland gekomen. Mijn man is daar omgebracht. Zijn lichaam is pas 12 jaar geleden in een put gevonden. In 2014 kreeg ik een oproep van de gemeente voor een gesprek bij Radar op de Kipstraat over het verrichten van een tegenprestatie. En sinds die tijd doe ik vrijwilligerswerk bij de Leeszaal en bij BelFleur. Wekelijks kom ik een paar uur bij een oude dame van 97 jaar die alleen woont. Haar geest is nog heel goed, maar haar lichaam kan niet alles meer. Ik vouw de was en strijk soms wat, zet het vuilnis buiten, ruim de keuken op, maak brood voor haar klaar en snijd het fruit, verzorg de planten en doe soms kleine boodschappjes. Ik kan zelf niet zo goed gaan zitten en praten, want daar word ik onrustig van, maar wel van alles voor haar doen. En ik doe dit graag voor haar, want zij is al zo oud. Maar ik doe dit ook omdat ik graag iets terug wil doen voor dit land. Hier ben ik opgevangen met mijn kinderen. Zij zijn hier opgegroeid en het gaat heel goed met hen.. Rini was mijn overbuurman. Ik wist wel dat hij heel actief was met de zeskamp en zo. Maar ik kende hem toch vooral als de vriendelijke buurman. We zeiden elkaar altijd goedendag.

Halida Garibovic Colic

Ik ben **Maureen Chedi** en doe Huisbezoeken 75+ in het Oude Westen. Elk jaar kunnen de wijkbewoners vanaf 75 jaar, als ze dat willen, zo'n bezoek aan huis krijgen. Dat doe ik dan samen met een andere vrijwilligster. De adressen krijg ik van Cindy, de ouderenwerkster in het Oude Westen. In het huisbezoek vragen we hoe het gaat met mensen of ze het nog redden in hun huis en of ze nog deelnemen aan activiteiten. Soms hoor je dat mensen veel alleen zijn of hulp nodig hebben. Wij geven hen informatie over voorzieningen en activiteiten. Maar als er echte hulpvragen zijn dan geven we die na het huisbezoek door aan Cindy. Dan kan zij daar op af. De ouderen vinden het meestal leuk dat we komen en belangstelling voor ze hebben. En dat geeft mij dan weer voldoening. Ik kijk echt uit naar het doen van die huisbezoekjes en wil ook wel vaker op bezoek gaan bij mensen die daar behoefte aan hebben. Ik houd ook gewoon van oude mensen.

Maureen Chedi

Ik ben **Willem de Ruijter**, geboren en getogen in Cool en sinds 2013 vrijwilliger bij BelFleur. Ruim 4 jaar geleden moest ik van de gemeente een tegenprestatie gaan doen en ik werd naar het Centrum voor Dienstverlening (CvD) gestuurd. Daar trof ik een leuke Turkse dame die echt met me in gesprek ging over wat ik zou willen doen. Toen ik jong was, wilde ik graag in het leger: veel bewegen, aan sport doen, afzien. Maar er waren in ons gezin toen te veel problemen die ik moest helpen oplossen, waardoor het er nooit van is gekomen. Maar ik ben er niet door gefrustreerd geraakt, ik sport en ik rook en drink niet. Die dame van het CvD zag heel goed wat bij mij zou passen en stuurde mij door naar WMORadar en zo kwam ik bij Elske en dus BelFleur terecht. Ik kom vanuit BelFleur bij allerlei oudere mensen, ook in het Oude Westen. En doe van alles. Soms een kraan repareren of een ander klusje, dan eens met iemand in de rolstoel naar buiten, boodschappen doen voor een bewoner die op een bovenwoning zit of een biefstukje bakken. Het is voor mij niet zo gauw te gek. Maar er moet wel een klik zijn. Als de bewoner er blij van wordt en mij neemt zoals ik ben (ik ben namelijk wel van een grapje), dan zijn we allebei gelukkig.

Willem de Ruijter

Portret van 2 vrijwilligers

Wekelijkse
Activiteiten in
de Leeuwenhoek

U mag als 55+ wijk-
bewoner meedoen
met:

Bewegen
dinsdag en vrijdag
10.45 – 11.30

Spelletjes
donderdag
14.00-15.30

Borrelbingo
vrijdag 14.00-15.30

**Laat u verrassen en
beleef het mee met
onze bewoners!**

Activiteitenbegeleiding:
Asha, Morena en Nelly

**Tot snel bij
Humanitas de
Leeuwenhoek!**

Corrie en Fred de Groot vrijwilligerswerk van moeder op zoon

Corrie de Groot (78), geboren en getogen in het Oude Westen, houdt wel van een spelletje en een grapje. Ze ging al een paar jaar naar de bingo in de Leeuwenhoek, toen mevrouw Mahu vroeg of zij ook eens wilde 'draaien'. 'Ik dacht eerst: "Dat is niks voor mij", maar ze haalde mij over. Het hoefde maar één keer in de drie weken. Dat wilde ik wel proberen, en toen kwam van het een het ander. Samen met Rina, die kort daarna ook met de bingo ging meehelpen, prijsjes inkopen. Wandelen met de bewoners, meehelpen met de uitstapjes en met de Kerst en andere feestjes. Op een bepaald moment was ik er bijna dagelijks. Mijn man zei wel eens: "Je kunt net zo goed je bed mee daar naar toe nemen." Ik doe het nu al 32 jaar, in 2010 heb ik van Humanitas een gouden speld gekregen. Toen ik door een ziekte aan mijn ogen ineens bijna blind werd, wist ik even niet hoe het verder moest. Maar Rini zei: "Wat kan je nog? De plankjes van de bingo uitdelen? Zolang je dat wil en kan

doen, blijf je wat mij betreft gewoon vrijwilliger hier." Rini ga ik heel erg missen. Ik kon altijd bij hem terecht. Als ik wel eens ergens mee zat, liep ik naar zijn kamer en riep ik: "Rini, ben je er?" Hij luisterde goed, meestal ging ik het daarna zelf oplossen, maar ik kon altijd terugkomen.'

Een atje in de Leeuwenhoek
Corrie's man heeft na hersenbloedingen van 2006 tot zijn dood in 2009 in de Leeuwenhoek gewoond en Corrie zelf woont er sinds 2014. Ze was al sinds 2009 ingeschreven omdat ze steeds moeilijker de trap op en neer kon. Maar volgens de officiële regels had ze onvoldoende 'indicatie' om naar de Leeuwenhoek te verhuizen.

Rini en maatschappelijk werkster Maartje hebben haar toen gewezen op de mogelijkheid om in de Leeuwenhoek een flatje te huren. Dat heeft ze gedaan en daar heeft ze geen spijt van.

Tuinmannen Fred en Heinz
Fred (53) is in 2009 na de crematie van zijn vader door Rini gevraagd om klusjes te komen doen in de Leeuwenhoek. Hij is begonnen met de binnentuin. Dat was een wildernis. De eerste jaren deed hij dat samen met Theo van der Hoogen, bij veel mensen beter bekend als zwerver Heinz die jarenlang in het centrum van Rotterdam te vinden was, altijd "ja ja" in het Duits met zichzelf in gesprek. Theo/Heinz heeft zijn laatste levensjaren in de Leeuwenhoek

gewoond en werkte graag in de tuin. 'Dan haalde hij er een goede plant uit en stopte ik hem weer in de grond. Zo hadden we een goede samenwerking. Op de binnenplaats ligt nog een steen met tekeningen van hem.' Fred zorgt ook voor de volière, helpt met de bingo, gaat iedere dinsdag wandelen met de bewoners en gaat mee als ze naar het ziekenhuis moeten. Dat doet ie het liefst te voet; ook als het Sint-Franciscus is. 'Rini was een vader voor hem', zegt Corrie en Fred bevestigt dat. 'Ik kan moeilijk nee zeggen. Rini lette daarop. Hij zei dan: "Fred, dit doe je wel en dit doe je niet, anders wordt het te gek." Hij beschermde me.'

Herinneringen aan Rini

Na het overlijden van Rini is een crea-middag van de Leeuwenhoek ingevuld met het vertellen van anekdotes over hem en het schrijven van wensen aan hem op een hartvormig of bladvormig papier. Die wenskaarten hebben een week in de zaal gehangen en zijn nu ingeplakt in een condoleanceboek. Daarvan zijn er 2: één heeft bij het gedenktafeltje en één in 't Koffiehoekje gelegen. Daarna hebben de bewoners met de vrijwilligers foto's met Rini erop, bijvoorbeeld van placemats voor de gezamenlijke maaltijden, ingeplakt. Rini's collega's van de activiteitenbegeleiding zullen de boeken aan zijn vrouw Cora aanbieden.

Een implantaat...

Een implantaat is een kunstwortel die in de kaak wordt geplaatst. De meeste implantaten zien eruit als een schroef en zijn gemaakt van titanium.

Het implantaat is een sterke basis voor een kroon, brug, of een heel kunstgebit. Als je een tand of kies mist kan je een implantaat laten plaatsen. Op het implantaat wordt dan een kroon geplaatst. Mis je meerdere tanden of kiezen dan kan er ook een brug geplaatst worden of een verankering voor je gedeeltelijke kunstgebit (frame of plaatje). Sommige kunstgebitten hebben te weinig houvast aan de kaak. Daardoor zit het kunstgebit niet (meer) goed. Er kunnen dan 2 of 4 implantaten geplaatst worden. Daarna wordt er een volledige prothese vastgeklikt op de implantaten (klikgebit).

Onze tandartsen bespreken met u de mogelijkheden en u kunt tijdens een consult bij onze implantoloog de behandeling tot in details te bekijken.

De behandeling zelf gebeurt in alle rust in onze praktijk.

Implantaatkroon

Bewoners schreven toekomstplan van Aktiegroep Het Oude Westen

Vier maanden dachten, praatten, schreven en onderhandelden 32 bewoners, verenigd in Steunpunt 2.0, over de toekomst van de Aktiegroep als zelfstandige bewonersorganisatie.

Dat gebeurde onder tijdsdruk, want per 1 januari 2018 houdt de subsidie waarmee de Aktiegroep huur, personeelskosten en activiteiten betaalt, definitief op te bestaan. Er ligt nu een plan voor de bekostiging en in eigen beheer nemen van het pand en er zijn inhoudelijke thema's vastgelegd. De benedenverdieping van het pand blijft inloop-, advies- en ontmoetingsplek, ofwel het Plein. De bedoeling is om de bovenverdiepingen te bestemmen en voor een deel te verhuren aan projectgroepen en organisaties die zich met de versterking van (bewoners van) de wijk bezighouden. Het pand als geheel moet een broedplaats van bewonersinitiatieven worden, met

slimme coalities tussen bewoners en sociale ondernemers. Inhoudelijke thema's zijn: goed wonen (beschikbaarheid, prijzen en kwaliteit van de woningen, een wooncoöperatie), rondkomen en vooruitkomen (o.a. versterken van informele hulp, huiswerkklas en taallessen), droge voeten en frisse neuzen (bv slimme daken, luchtwachten, wateropvang, een gasloos Oude Westen) en publieke ruimte (o.a. beheer en verbetering van openbare binnen- en buitenruimtes). Op al die terreinen willen we experimenteren met nieuwe oplossingen en nieuwe samenwerkingsverbanden.

Wie doet mee?

Goed nieuws is dat wethouder Eerdmans dit plan steunt en de gemeente een budget ter beschikking heeft gesteld om het praktisch uit te werken, zowel financieel als inhoudelijk. We zijn nu op zoek naar bewoners en ondernemers die willen meedelen en meewerken aan specifieke onderdelen van het plan. Eerst weten wat er precies in het plan staat? Haal een exemplaar op bij de Aktiegroep of mail/bel even naar Petra of Natalie, petra@aktiegroepoudewesten.nl, tel. 010 - 436 17 00, dan wordt-ie opgestuurd.

IN MEMORIAM: MENEER KAYA

'Goedemiddag dames' zegt een vrij luide stem. En daar is hij. Vriendelijk en charmant. Een brede glimlach en ondeugende ogen, en een echte heer. Hij komt slechts een kopje koffie drinken en een praatje maken, dat zou je denken wanneer je niet beter wist. Nee, hij hield de boel voor ons in de gaten.

Durf maar eens binnen te komen zonder te groeten, dan kon je het van hem horen ook! Of je nou groot bent of klein.

Een stoel vergeten aan te schuiven? 'Wat voor boerenhufter ben je?' kwam er dan ook wel eens uit zijn mond. Hij had discipline, structuur en wat waardevol voor hem was, liet hij niet los. Het droevige bericht van 6 november jl. kwam dan ook totaal onverwachts. We hadden allemaal gedacht dat hij gewoon weer binnen zou lopen. Vriendelijk en charmanter dan ooit. Helaas is deze dag niet meer aangebroken. En is het slechts de herinnering die achterblijft.

Meneer Kaya u wordt echt gemist.

Oude SOCIAAL KAPITAAL Westen

Rinus

woont al z'n hele leven in Het Oude Westen. Hij werd 15 jaar geleden actief 'toen de situatie op het Josephplein uit de hand

dreigde te lopen. Junkies, drugsoverlast, zwerfvuil, scooters op het plein. Er moest iets aan gedaan worden.' Samen met andere bewoners richtte Rinus een bewonersgroep op, die in de loop der jaren heel wat heeft bereikt. De groep organiseert nog steeds jaarlijks een groot bewonersfeest, waarbij Rini vaak spreekstalmeester was. Hij bracht soms wel 100 zakkies snoep voor de kinderen mee; zelf in elkaar geknutseld en waarschijnlijk nog uit eigen zak betaald ook. 'Het blijft goed opletten geblazen op het plein, daarom zit ik in de werkgroep "Drugs in Kleur", om eventuele drugsoverlast in de gaten te houden.' Daarnaast is Rinus een van de spreekuurhouders van "Samen door een deur", waar bewoners terecht kunnen met klachten over hun woning, burenoverlast en dergelijke. 'Doordat je mensen spreekt, rol je van het een in het ander. Ik woon bij de Aktiegroep om de hoek en heb een sleutel. 's Morgens even opendoen en koffie zetten is geen moeite.'

Rinus Nijhuis

'De Leeszaal was net geopend, mijn vriendin Xiomara was er gastvrouw geworden en toen heb ik me ook gemeld. Ik was al gastvrouw in de Buurtwinkel, dat ben ik nog steeds. In de Leeszaal ben ik elke donderdagmiddag. Het bevalt me goed. Ze zitten hier niet altijd op je hoofd.' Wat bedoel je? 'Ze letten niet op alles wat je doet, we gaan hier goed met elkaar om. En buiten schooltijden kan mijn dochter Stacey hier ook komen. Verder is het hier rustig en je ontmoet allerlei mensen, ik heb hier vrienden gemaakt.' **Marcelina** (50) was

Marcelina Dias

24 jaar buurvrouw van Rini. Ze woont twee portieken verderop. 'Mijn kinderen gingen vroeger mee met het hutendorp dat hij organiseerde. En Odeon was voor hen hun tweede thuis; daar gingen ze na schooltijd altijd sporten. Als moeder had ik echt veel vertrouwen in Rini, Harry en de andere vrijwilligers daar. Als buurvrouw zal ik zijn stem missen als hij op het balkon met de plantjes en alles bezig was.'

De balletcarrière van **Lotus** eindigde met een ernstige blessure. Dansen kon niet meer en na herstel begon ze in de wijk te kijken wat er allemaal te doen is. Zo kwam ze bij de Aktiegroep en het wijkpastoraat terecht. Al 20 jaar begeleidt ze op dinsdagmiddag de schilderclub. Lotus laat de deelnemers vrij in wat ze willen maken en welke materialen ze gebruiken. Ze laat de technieken zien, geeft advies in kleurencombinaties en creëert met klas-

Lotus van Almelo

sieke muziek een rustgevende en inspirerende sfeer. Ook de hele organisatie rondom de club verzorgt ze zelf. Lotus vindt het leuk, de vrouwen zijn vriendinnen geworden. "Het is mooi om te zien hoe vrouwen onvermoede talenten ontdekken". Lotus kent Rini natuurlijk van het Aktiegroepcafé, "als tante Leeuwina was hij een topcabaretier". Maar ze herinnert hem vooral van de straat: Rini op de fiets, zwaaiend en groetend, een grappige makend. Hij toverde altijd een lach op je gezicht. Ze hoopt dat de Aktiegroep en het wijkpastoraat blijven bestaan en mensen met hun vrijwilligerswerk de gedachte aan Rini levend houden.

Al twee jaar is **Jerswin** elke schooldag na schooltijd bij Duimdrop op het Adriana-plein te vinden, samen met Annie, ook een vrijwilliger. Hij zorgt dat het speelgoed eerlijk wordt verdeeld, repareert waar hij kan wat stuk is gegaan en speelt mee met de kinderen. Hij bemiddelt bij ruzietjes en meningsverschillen; haalt zo nodig de partijen uit elkaar. "Mijn moeder woont aan het plein en ik zag destijds uit het raam dat Duimdrop dicht was. Zonde, daar moet ik werk van maken, dacht ik. Ik kwam erachter dat BSW (Buurt en Speeltuinwerk) de beheerder is en meldde me aan. Zo kon ik aan de slag als vrijwilliger. Kinderen zijn hartstikke leuk, hun verhaaltjes, hun vrolijkheid, de vragen die ze stellen. Ik vind het mooi om ze dingen te leren. In elk kind zit iets bijzonders". Jerswin is vast van plan om mee te verhuizen als de container weggaat vanwege de renovatie van het pleintje. "Maar dan moeten er wel nieuwe spullen komen, want alles begint nu wel versleten te raken".

Jerswin Janga

Benin en Marcel

Marcel (55) is 'technéut' en heeft 'groene vingers', **Benin** (54) heeft veel horeca-ervaring, interesse in het verbouwen van eigen groentes en is een geboren gastheer. Ze troffen elkaar in Tuin de Bajonet. Marcel begon in 2014 als assistent van Ruud Brugghe, de bouwmeester van het theehuis. Toen dat werk tijdelijk stil lag, bedacht hij zijn eigen project: een rotstuin. 'Als ik niks anders te doen heb, ga ik naar de tuin. Ik kan niet stil zitten, dus thuis blijven is geen

optie. Ik vind het leuk als er mensen komen, maar ik ik houd er ook van om in mijn eentje te klooiën. Buitenlucht en stilte, en dat midden in de stad, wat wil je nog meer.' Marcel is geboren en getogen in Rotterdam West, hij woont nu op Zuid, maar is hard op zoek naar een woning in de buurt. Benin (54) groeide op in Ethiopië. 'In crisistijden ontstonden daar ook midden in de stad moestuintjes.' Hij werkte 20 jaar

in zijn eigen straat, bij Lantaren-Venster, maar werd daar midden in de verhuisperikelen van dat bedrijf ontslagen. Hij werd steward bij FC Feyenoord. 'Toen mijn vrouw heel erg ziek werd, zocht ik iets vrijwilligs om te doen. Een vriend wees me op de tuin, ik ontdekte een paradijsje. Ik vond er rust en een bezigheid; en na haar overlijden verzachting van mijn verdriet. Bij evenementen kook ik, vaak samen met Anwar, de chef-kok van het vroegere restaurant Congo Bongo.

Ik help bij de jaarlijkse BBQ van Pameijer Klus en Werk. En laatst hebben we een maaltijd gemaakt voor de leerlingen van de Babyschool. Daarnaast heb ik nu een baan als kok bij Antonius, de plek waar mijn vrouw de laatste tijd van haar leven is verzorgd.' Benin kent Rini van de presentatie van het boek 'Klimaten' van Wolbert van Dijk over de groenprojecten in de wijk. 'Hoe hij dat deed, dat vond ik echt uniek!'

Pareltje van de wijk

Stille vrijwilliger

'Mag ik je interviewen voor de Buurtkrant? Volgens mij ben jij een stille vrijwilliger.'

'Mij? Nee hoor, daar doe ik niet aan mee. Dat is niets voor mij.'

'Maar je bent toch vrijwilliger? Wij zijn blij met jou. We vinden het leuk om jou op die manier in het zonnetje te zetten.'

'Dat vind ik helemaal niet nodig. Ik doe wat ik doe. Ik ga daar niet over praten, en ik ga al helemaal niet met mijn foto in de krant.'

'Het is ook ter ere van Rini, dat is toch mooi?'

'Ja, dat is heel mooi, maar er zijn wel anderen die willen.'

'Dan blijf je een stille vrijwilliger. Nou ja... stil... Je hebt hier natuurlijk wel een grote mond.'

'Maar niet als iemand mij op eens vragen gaat stellen. Dan val ik helemaal stil. Wat heb ik nou te zeggen. Waarom ik dit doe? Omdat het moet natuurlijk. Het liefst blijf ik thuis.'

'Niet waar. Je bent best blij met je vrijwilligerswerk. Je bent onder de mensen, je hebt wat te doen.'

'Ja, dat wel. Maar dat gedoe eromheen.... Daar hou ik niet van. Laat mij nou maar lekker.'

'We hebben in de wijk wel mensen zoals jij nodig. Stel je voor dat jij er niet was, dan zou de boel hier wel in de soep lopen.'

'Ja hoor, dat zal wel. Als jij nou maar zorgt dat die kerstballen er komen, want anders ziet het er hier met Kerst niet uit.'

'Kijk dat bedoel ik nou.'

'Zet dat dan maar lekker in de Buurtkrant.'

Katinka Broos

Agenda Actualiteiten-overleg december

I.D.E.M.: Integratie, Discriminatie en Emancipatie man/vrouw en LHBT+ Stedelijk netwerker Karin Oppelland over waarom, waartoe en wat.

W.A.P.: Wijk Actie Plan Wijkmanager Ralf Bormans over totstandkoming van dit plan en de gemaakte keuzes.

Vrijdag 8 december, 15.30-17.00 uur Aktiegroep, Gaffelstraat 1-3

De redactie van de Buurtkrant wenst u fijne feestdagen en een goed nieuw jaar

Dorine Williams

"Alfabetiseren is het mooiste dat ik in het onderwijs heb gedaan. Er waren Hollandse cursisten. Autohandelaren bijvoorbeeld, die baas waren van een bedrijf. Ik

kon me niet voorstellen dat er hier in Nederland, waar alles zo goed geregeld lijkt, zoveel analfabeten waren! In Suriname was dat gewoon, maar hier..." **Dorine Williams** kwam in 1970 vanuit Suriname naar Nederland en werkte altijd in het onderwijs, waarvan 22 jaar als docente bij het Zadkine. Met haar ontslag, wegens reorganisatie, en haar pensionering daarna, is haar passie voor onderwijs niet verdwenen. Vanaf 2012 werkt ze op donderdagmiddag in de Huiswerkklass voor het voortgezet onderwijs bij de Aktiegroep, en tegenwoordig ook op vrijdag in de Huiswerkklass voor basisschoolleerlingen in De Nieuwe Gaffel. In de Centrale Bibliotheek geeft ze les aan vluchtelingen. "Het leuke van huiswerkbegeleiding is dat ik zelf ook elke dag weer leer. Ik weet wat het is om in armoede te leven en had nooit gedacht dat ik zoveel zou bereiken".

Nannie

bezorgt de Buurtkrant en zit in de werkgroep "we laten ons nog niet kisten". 'Ik doe dit omdat ik het belangrijk vind dat ouderen die jaren in de wijk wonen en een smalle beurs hebben in het Oude Westen kunnen blijven wonen. Zelf woon ik inmiddels in een benedenwoning, omdat ik moest verhuizen omdat mijn huis verkocht en gerenoveerd werd. Als ik dan toch moet verhuizen, dan wil ik in ieder geval een benedenhuis met een tuin hebben in een buurt waar ik mensen ken, zodat we elkaar kunnen helpen. Er komen steeds minder begane grond- en ouderenwoningen vrij en daar probeert onze werkgroep iets aan te veranderen. Ik praat met anderen over wat de wijk voor ouderen leefbaar maakt. Voor mij zijn bijvoorbeeld bomen heel belangrijk. Ik woon aan een plein met oude platanen, die zijn zo'n 30 jaar geleden hier geplaatst midden in de nacht, omdat de elektriciteit van de tramleiding er af moest. Zo groot waren die bomen. Dat was een hele happening en daar was Rini ook bij; hij praatte in pyjama de hele boel aan elkaar.

Nannie Rougoor

Inge Goris

Inge (52) vroeg bij Toko51 of ze tarot-kaarten mocht lezen. 'Ik wilde dat wel op vrijwillige basis doen, want ik gun iedereen de toegang tot deze wegwijzers. Mensen kunnen een donatie geven, als ze dat kunnen

missen. Ik heb een tijd goed verdiend, maar ik heb meer behoefte om vrij te zijn dan om rijk te leven; dus ik heb spaargeld. En ik word onwijs gelukkig als iemand door een beter uitzicht met een blij gezicht naar buiten loopt. Als er een formulier moet worden ingevuld of naar een instantie gebeld, dan doe ik het trouwens ook. Dat soort kennis hebben die kaarten niet, maar ik wel.' Lennard en Piet Hein gaven haar de ruimte en Inge ging vanzelf meer doen. 'Ik ben er veel, maak schoon, ruim op, en pak op wat er blijft liggen. Ik pas daar en blijf tot het doek valt en ga mee met nieuwe plannen. Rini ken ik van de activiteiten van de Leeuwenhoek in Toko51. Een bevlogen man en lekker direct en eigenwijs. En dat mag een ander dan ook zijn.'

Oude SOCIAAL KAPITAAL Westen

SatChen (55) ging met de Wereldvrouwen naar het testfestival van de Leeszaal en hoorde daar dat ze vrijwilligers zochten. Daarvoor was ze ruim tien jaar vrijwilliger bij een Chinese stichting, die vanwege een subsidiestop werd opgeheven. SatChen begeleidt nog steeds Chinezen bij ziekenhuisbezoek, want ze spreekt meerdere Chinese talen, Maleis en Nederlands. 'Niet perfect, maar ik wil die medische zaken graag begrijpen.' In de Leeszaal doet ze elke dag om 10 uur de deur open. Ze zet koffie en thee, ruimt op en praat nog wat met de gastvrouwen voordat ze vertrekt. Op zaterdag blijft ze tot 12 uur. Daarnaast doet ze de dagelijkse boodschappen en houdt ze het kasgeld bij. 'Ik houd van vrijwilligerswerk, omdat het vrij is, je doet het uit je hart. En ik vind het fijn dat mijn collega's vertrouwen in mij hebben; dat is belangrijk voor mij. De Leeszaal is een fijne plek omdat er zo veel verschillende mensen komen. Ik houd van de multiculturele samenleving. In Maleisië, waar ik vandaan kom, was dat ook zo.'

SatChen Ang

Lidia Ionescu

Hoewel **Lidia** (61) vlak bij de Leeszaal woont, kwam ze er pas binnen door deelname aan de

ontbijtochtenden van de Wereldvrouwen. 'Ik vond de sfeer van de Leeszaal leuk en heb gevraagd of ze nog iemand nodig hadden als gastvrouw. Dat doe ik nu 3 x 3 uur, en soms val ik extra in. Ik vind het fijn om mij nuttig te maken, zonder zware verplichtingen. Er zijn zoveel mensen die een beetje eenzaam zijn en die je met een beetje praten wat gelukkiger kunt maken. Het is ook voor mezelf goed. In de Leeszaal heb ik geleerd om mensen niet te beoordelen op hoe ze eruit zien. Door te praten kan je iemands ziel ontdekken en tegelijk ervaren dat je niet de enige met problemen bent.' Lidia volgt in de Leeszaal ook de taallessen van meester Paul en krijgt schrijffles van haar collega Lia. 'In Roemenie heb ik de opleiding voor detailhandel gedaan, maar Lia wil mij op universitair niveau brengen!'

Mehmet Ertekin

'Ik ben iedere woensdag en vrijdag van 9 tot 11/12 uur in de buurtwinkel als gastheer, dat doe ik al tien jaar. Osman Dogan heeft dat toentertijd aan me ge-

vraagd. Ik zet koffie en thee voor iedereen die langskomt en ook voor de taalsgroepen. Ik houd de voorraad bij en controleer de zalen, zodat alles netjes is. Ik woon al jaren in de wijk en iedereen kent mij, maakt niet uit welke nationaliteit van Surinaams tot Turks en van Somalisch tot Nederlands. Met Rini had ik goed contact, hij had aandacht voor iedereen. Hij maakte altijd een praatje met me, onder andere over Feyenoord. Hij kwam via de speciale deur van de Leeuwenhoek binnendoor naar de buurtwinkel en zei dan: 'Perfect werk doe je hier Mehmet!' Ik heb hem maandag voor zijn overlijden nog gezien. Hij wist écht wie ik was en vroeg altijd naar mijn kinderen. Ik mis hem.

Mehmet (53) werkte in de tuinbouw, maar is afgekeurd wegens een versleten rug en benen.

Jeroen van den Bol

Toen **Jeroen** wegens ziekte niet meer zo gemakkelijk aan betaald werk kwam, besloot hij om in de Dierenhof en de Wijktoen de handen uit de mouwen te steken. Dat was in 2006. Twee keer per week van elf tot twee uur is hij in de tuin te vinden, meestal samen met zijn werkmaatje Narayani. "Praktisch bezig zijn, liefst buiten en resultaat zien van je werk, dat geeft mij de meeste voldoening". De weekenddiensten in de Dierenhof moest hij na twee jaar helaas laten vallen, maar in de Wijktoen wil deze trouwe vrijwilliger het liefst nog zo lang mogelijk mee blijven doen. "Het mooiste dat ik hier heb meegemaakt is dat we bij het opruimen van de compostbak op een groep kikkvorsen stuitten, die in winterslaap waren. We hebben de boel natuurlijk snel weer afgedekt. Jeroen heeft maar één wens: dat de Wijktoen open blijft. Als hij door de wijk loopt, mist hij Rini vooral "van het gedag zeggen en een praatje maken".

Sinds 6 weken helpt Jelmer (19) kinderen/jongeren met hun huiswerk op de bovenverdieping van het gebouw van de Aktiegroep. Omdat hij zelf nog maar net van het VWO af is, werkt hij als allrounder in de Huiswerkklass, maar vragen over natuurkunde en scheikunde laat hij graag aan iemand anders over. **Jelmer** gaf op zijn oude school ook al bijles en zit nu op de lerarenopleiding Nederlands. Hij kwam er via een mail van zijn school achter dat de Huiswerkklass begeleiders zocht. 'Het is als toekomstig docent nuttig om de andere kant van het huiswerk te zien, dus hoe leerlingen het maken en waar ze dan mee kunnen zitten. En

het geeft veel voldoening als je ziet dat iemand door deze 1op1 hulp vooruitkomt. Wat mij betreft blijf ik het nog lang doen, zolang het te combineren is met mijn studie.' Jelmer is opgegroeid in Capelle en woont nu in Prins Alexander. Het Oude Westen kent hij tot nu toe enkel van de route Metro-Aktiegroep of het erdoorheen fietsen.

Jelmer Houtman

Oude
**SOCIAAL
KAPITAAL**
Westen

Michael Görcke

Op zijn wat ernstige gezicht verschijnt een grote glimlach als **Michael** vertelt wat hij belangrijk vindt. "Zolang je leeft, moet je je bestaan op een goede manier gebruiken. Uitrusten kun je altijd nog. Wij zijn een samenleving en dat betekent dat we afhankelijk zijn van anderen. In Oost-Duitsland, waar ik vandaan kom, had je elkaar nodig, anders kon je niet bestaan. Het westen heeft veel goeds, maar door de welvaart is er ook veel anonimiteit. Ik werkte jaren als systeembeheerder. Toen ik werkeloos werd, zat ik veel alleen thuis. Ik dacht bij mezelf dat het me goed zou doen om onder de mensen te zijn en iets voor anderen te doen.

Bij het Ruilpunt liep ik al regelmatig binnen. Toen ik lid werd, vroeg ik of ik vrijwilliger kon worden. Al drie jaar verzorg ik nu twee keer per week vier uur alle voorkomende werkzaamheden, samen met een collega". Vurig hoopt deze trouwe vrijwilliger dat de overheid de kraan voor de initiatieven in de wijk niet verder dicht draait.

Zijn roots liggen in Indonesië, op zijn vijftiende kwam deze componist, musicus, geluidstechnicus en performer naar Nederland. Acht jaar woont

hij nu in het Oude Westen. Sinds vorig jaar is hij wekelijks te vinden in het 'hok' van Oude Westen TV achterin De Nieuwe Gaffel, hoewel hij als het om zijn muziek gaat niet graag in een hokje geplaatst wil worden. **Philemon** schreef muziek voor bekende ensembles als het Schönberg Ensemble, de Volharding en het Doelen Kwartet. Als performer reist hij door heel Europa met voorstellingen over 'gender en seksualiteit'. Het werken met beeld was voor hem een nieuw terrein. 'Hoewel ik autonoom kunstenaar ben, stel ik mij bij Oude Westen TV dienstbaar op aan de uitzendingen van Muzaffer. Van hem heb ik alles geleerd over beeldmontage. Ik ben iemand die net zo lang doorwerkt tot het af is. Soms ben ik wel 24 uur bezig met een videoclip. Voor mij blijft livemuziek met publiek het ultieme, maar wie weet ga ik beeld en geluid nog eens in mijn werk integreren.'

Philemon Mukarno

'Toen ik met mijn vriend door de wijk wandelde, kwamen we langs de Dierenhof en ik was meteen verkocht. Tot grote hilariteit van mijn vriend vroeg ik ook zo'n kindermantje om de geitjes te voeren. Er hing een poster dat ze vrijwilligers zochten met de kerst. "Niks voor jou?", zei mijn vriend. Ik heb een drukke baan waarbij ik veel in m'n hoofd zit. Daarnaast wilde ik graag iets bijdragen aan de wijk waarin wij wonen, maar dan wel vanuit ontspanning. Dus nam ik contact op met Wilma. Nu draai ik al een jaar één keer per maand vier uur dienst.

In het weekend; dan zijn de verzorgers vrij en hebben ze de meeste hulp nodig. Ik moest natuurlijk eerst meelopen, want behalve hokken schoonmaken, dieren eten geven en bezoekers ontvangen, moeten we ook op de gezondheid van de dieren letten. Een kip met een bleek kammetje en wazige ogen is foute boel. Of een dier dat blijft liggen in plaats van mee naar buiten te gaan. Ik vind het belangrijk dat kinderen opgroeien met groen en dieren. Daar wil ik me graag sterk voor maken".

Nataly Katan

"Ik ging mee met mijn vriendin Nina, die op uitnodiging van Paul van de Aktiegroep de plannen voor ons duurzame pand in de Gouvernestraat ging presenteren. Van het een kwam het ander en nu maak ik deel uit van het team dat de transitie van de Aktiegroep begeleidt en de gesprekken met de gemeente voert. Als nieuwe bewoner van Het Oude Westen vind ik het tof om iets toe te kunnen voegen. Omdat ik nog niet zo'n lange geschiedenis met de Aktiegroep heb, heb ik iets meer afstand. Dat is soms een voordeel. Ik vind het een interessant proces: een groep bewoners die zich met hart en ziel inzet om het goed te doen en aan de andere kant de politiek, die probeert de Aktiegroep erdoor te slepen, maar wel binnen de beleidskaders moet blijven. Bij de koffietafel zijn ze het waarschijnlijk roerend met elkaar eens. Alles bij elkaar vergt het best wat tijd: mailen, stukken lezen, vergaderen, plannen uitwerken, tussendoor nog even overleggen. Nu we met de uitvoering bezig gaan, wordt het pas echt leuk. Als architect en ondernemer vind ik het super om te kijken hoe we het pand op een slimme manier kunnen gebruiken en deze plek kunnen behouden om samen met actieve bewoners de wijk steeds beter te maken".

Ferry in 't Veld

En wat er verder nog te doen is...

Stille Heldinnen in de Schouwburg

In de theatervoorstelling Stille Heldinnen Disco hoor je via een koptelefoon de favoriete muziek en persoonlijke verhalen van Rotterdamse vrouwen anno nu. Wat houdt hen bezig? Hoe houden zij zich staande als het leven anders loopt dan verwacht? Duik onder de Bosnische paraplu van Aïda, kom al hoepelend mee met de Duitse Andrea naar de Indonesische klanken van Sri. Dans met de Marokkaanse Charahzhade en de Iraakse Suha, dein op de Ierse Wild Rover van Marijke, al schuifelend naar de Kankantie van de Surinaamse Jacqueline. Terugkomende thema's zijn: eenzaamheid, opvoeding, huiselijk geweld, liefde, vertrouwen, het doorbreken van taboes en het overwinnen van trauma's.

21 december 13.00 uur Toegang €10,-

Om 12.00 lunch. Als je voor ongeveer €10,- aan hapjes meeneemt, is toegang gratis. Reserveren 010-4230192.

Verdere informatie op www.rotterdamswijktheater.nl

16 december, 17.00-23.00 uur Kerstdiner Krachtvrouwen in Odeon

Aanmelden tot 12 december bij Atelier Krachtvrouwen, Josephlaan 62 of via 06 86075004 **Kosten: €1,50**

Een dag na het kerstdiner gaan de Krachtvrouwen de wijk in om kerstpakketten uit te delen. Want de mensen die hun huis niet uitkomen, worden niet vergeten. Alles wat past in een kerstpakket is welkom, van blikjes drinken tot leuke spulletjes of cadeautjes voor de kinderen. Maar ook met geld zijn de Krachtvrouwen erg blij.

VOORAANKONDIGING

31 JANUARI 2018:

Leeszaal **5** jaar Rotterdam West

Dat gaan we vieren, want:

1. de Leeszaal was en is nodig

Dus noteer deze datum (avond) alvast in je nieuwe agenda

Rijnhoutplein 3
3014 TZ Rotterdam

www.leeszaalrotterdamwest.nl
[www.twitter.com/leeszaalwest](https://twitter.com/leeszaalwest)
www.facebook.com/leeszaalrotterdamwest

zaterdag 16 december, 13.00-17.00 uur

WINTER IN DE WIJK Buurtfeest Saftlevenkwartier

Met oud Hollandse winterspelen, optreden van "Wijkkoor Oude Westen" en dj "the Plastic Fantastic Time-machine" zorgen we voor een sfeervolle ambiance om zo de harten te verwarmen tijdens deze koude dagen. Er is koude en warme drank en buurtbistrot Laurensius zorgt voor soep/brood, gepofte kastanjes en verse crêpes. Buurtbewoners kunnen ook hun eigen topgerecht meenemen; graag zelfs.

Sponsors: Stichting Opzoemer Mee, Woonstad Rotterdam en vastgoedbeheerder Alvast